

Programmatische duaal leren gewoon secundair onderwijs – schooljaar 2024-2025

Vlaamse Onderwijsraad
Koning Albert II-laan 37
BE-1030 Brussel
T +32 2 219 42 99

www.vlor.be
info@vlor.be

Advies op vraag van Ben Weyts, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand op 8 december 2023

Uitgebracht door de Raad Secundair Onderwijs op 8 februari 2024 met eenparigheid van stemmen

Vorbereiding: technische werkgroep Programmaties duaal leren op 14 december 2023 en 19 januari 2024 onder voorzitterschap van Eric d'Hooghe

Dossierbeheerder: Marie-Anne Michielsens

Inhoud

1	Situering.....	2
1.1	Nieuwe programmatieregels.....	2
1.2	Programmaties duaal leren in het voltijds secundair onderwijs	2
2	Aanbevelingen	3
2.1	Nieuwe regelgeving eenduidiger omschrijven in omzendbrief.....	3
2.2	Bewijs van afstemming binnen regionaal overlegplatform duaal leren schrappen als criterium.....	3
3	Beschrijving van de programmatieaanvragen.....	4
4	Aanpak advisering.....	7
4.1	De criteria uit de regelgeving.....	7
4.2	Bijkomende criteria en clusters.....	9
	Bronnen	12

1 Situering

De Vlor ontving op 11 december 2023 de adviesvraag over de programmatieaanvragen voor duale structuuronderdelen voor het gewoon voltijds secundair onderwijs (dual so) voor het schooljaar 2024–2025. Het gaat om 145 aanvragen van 36 scholen.

De dossiers 56 tot en met 65 werden uit het advies verwijderd. Door het schrappen van bepaalde regelgeving de afgelopen jaren moest het centrum hun aanbod opnieuw programmeren. Een aantal van de aangevraagde opleidingen vallen onder de categorie ‘vrij te programmeren’, andere onder ‘Beslissing Vlaamse regering vereist’. De minister heeft na het ontvankelijk verklaren van de dossiers zijn goedkeuring verleend om de door het centrum geplande verhuis te doen, los van programmatie. Concreet betekent dit voor de adviesorganen dat die tien ontvankelijke programmatie-aanvragen niet langer een advies vereisen.

1.1 Nieuwe programmatieregels

In Onderwijsdecreet XXXIII zijn verschillende wijzigingen in de programmatieregels aangebracht die gelden voor de aanvragen vanaf dit schooljaar.

Voor aanvragen van duale structuuronderdelen zijn er volgende aanpassingen:

- Als een school de niet-duale variant van een structuuronderdeel al inricht, dan mag ze de duale variant vrij programmeren. Dit geldt ook in omgekeerde richting, behalve als de duale richting enkel door een aan de school verbonden cdo georganiseerd wordt.
- Voor structuuronderdelen die vanaf 2024-2025 geprogrammeerd worden, geldt per vestigingsplaats van een school een minimumnorm van vijf regelmatige leerlingen. Dit geldt nog niet voor de inrichting van duale structuuronderdelen in het derde leerjaar van de derde graad.

1.2 Programmaties dual leren in het voltijds secundair onderwijs

Voor het schooljaar 2024–2025 is programmatie mogelijk voor 193 duale structuuronderdelen in de arbeidsmarktfinaliteit, de dubbele finaliteit en de specialisatiejaren in bso en tso, waarvan zes nieuwe duale trajecten met arbeidsmarktfinaliteit.

Domein	Duaal structuuronderdeel
Kunst en creatie	3de graad Diamantbewerking BSO
	7de leerjaar Geautomatiseerde diamantbewerking en kwaliteitsanalyse
Bouw	7de leerjaar Bouwglastechnieken
STEM	3de graad Datacommunicatie- en netwerkinstallaties
	7de leerjaar Print en Sign Operator
Economie en organisatie	7de leerjaar Klantcontactmedewerker

Een programmatie moet goedgekeurd worden door de Vlaamse Regering na advies van de Vlor, de SERV, de onderwijsinspectie en AGODI.

De duale structuuronderdelen kunnen ingericht worden door:

- de syntra;
- de scholen voltijds secundair onderwijs;
- de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs.

Als een voltijdse secundaire school verbonden is met een niet-autonoom centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs, heeft de programmatie betrekking op de school én op het centrum.

Het bestuur beslist waar het structuuronderdeel wordt ingericht. Voor programmatie van duale structuuronderdelen beschouwt men de voltijdse school en het daaraan verbonden centrum als één instelling: de vestigingsplaatsen van de school zijn dus ook de vestigingsplaatsen van het centrum en omgekeerd. Dat betekent dat bij een goedgekeurde programmatie (of na concordantie) op deze vestigingsplaats het centrum of de voltijdse school de duale opleiding kan inrichten. Als de vestigingsplaats van het centrum verschilt van die van de voltijdse school, geldt de programmatie (of concordantie) van het duale structuuronderdeel alleen maar voor de vestiging aan wie die werd toegekend.¹

De programmatieregels gelden voor elke aanbieder. *Voor de programmaties duaal leren in het buitengewoon secundair onderwijs, opleidingsvorm 3, brengt de Vlor een apart advies uit.*

2 Aanbevelingen

2.1 Nieuwe regelgeving eenduidiger omschrijven in omzendbrief

De Vlor is tevreden met de versoepeling van de programmatieregels maar vindt dat die nog wat verder mag gaan. De raad vraagt om de nieuwe regelgeving eenduidiger te omschrijven in de omzendbrief. Nu is ze voor interpretatie vatbaar, wat ertoe leidde dat een groot aantal scholen – vooral cdo's – een of meerdere onnodige programmatieaanvragen hadden ingediend omdat ze de gevraagde structuuronderdelen vrij mochten programmeren. Dit werd pas na 30 november aan die instellingen gemeld, als de aanvragen al opgemaakt en ingediend waren. Die planlast had dus vermeden kunnen worden. We stellen tevreden vast dat er intussen al enkele verduidelijkende aanpassingen gebeurd zijn in de omzendbrief.

Toch heerst er nog verwarring over de vrije programmatie². Zo begrijpt de Vlor dat een school die niet verbonden is aan een centrum voor leren en werken een duaal structuuronderdeel enkel vrij kan programmeren als ze de niet-duale variant al organiseert. In onze interpretatie is daarom bijvoorbeeld volgende situatie niet mogelijk:

- Een school programmeert binnen haar domein STEM vrij het structuuronderdeel Elektrische installaties duaal, terwijl het dat niet aanbiedt in niet-duale vorm. De school heeft echter wel de richting Ruwbouw binnen het STEM-domein.

Nochtans zouden er enkele aanvragen zoals in het voorbeeld hierboven wel aanvaard zijn. De overheid hanteert dus een andere interpretatie. De Vlor krijgt hier graag meer duidelijkheid over.

Daarnaast vraagt de raad om scholen vroeger in kennis te stellen van aanpassingen in de programmatieregels i.v.m. vrije programmaties. Dat behoedt hen voor het onnodig opmaken van dossiers.

2.2 Bewijs van afstemming binnen regionaal overlegplatform duaal leren schrappen als criterium

We hernemen hier ook onze vraag om een bewijs van afstemming binnen het regionale overlegforum duaal leren als criterium te schrappen. We hebben vragen bij het nut van die extra

¹ [Omszendbrief SO 61 van 5 februari 1999. Programmatie in het voltijds gewoon secundair onderwijs en in het stelsel leren en werken op 1 september 2022, § 3. 3.7.1](#)

² [Omszendbrief SO 61 van 5 februari 1999. Programmatie in het voltijds gewoon secundair onderwijs en in het stelsel leren en werken op 1 september 2022, § 4. 4.4.1](#)

procedure. Het is geen ontvankelijkheidscriterium en de Vlor vreest dat er op die manier mogelijk een extra adviesorgaan in het leven wordt geroepen zonder decretale basis. Bovendien veroorzaakt dit criterium planlast.

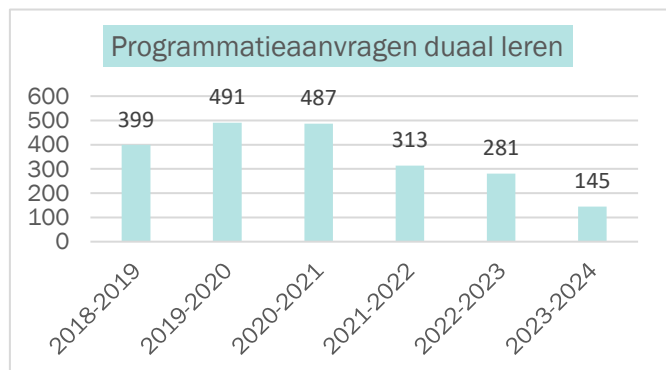
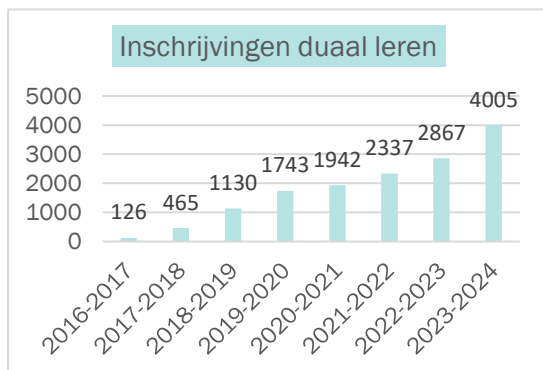
3 Beschrijving van de programmatieaanvragen

Gezien de veelheid aan programmatieaanvragen is het zinvol om de totaliteit van de programmatieaanvragen te analyseren en een inschatting te maken van het landschap voor duaal leren. De Vlor baseert zich voor die analyse op de tabellen van AGODI met daarop een overzicht van de aanvragen enerzijds en de leerlingenaantallen anderzijds, aangevuld met een aantal indicatoren.

Stijging leerlingenaantal vs. daling aantal vragen

Het aantal leerlingen dat een duaal traject volgt, neemt sinds 2016 jaarlijks toe. Voor schooljaar 2023-2024 zijn dat er 4005³, een stijging van 39,69% ten opzichte van vorig schooljaar. Deze stijging is vooral te verklaren door de verdere inkanteling van leren en werken in duaal leren, die in 2024-2025 volledig afgerond zal zijn.

Er zijn dit jaar 145 aanvragen van 36 scholen/centra, ten opzichte van 281 aanvragen in schooljaar 2022-2023. Dat is een daling met 136 dossiers of 48,39%.

Er zijn 14 aanvragen om een bestaand aanbod te verplaatsen of uit te breiden naar een andere vestigingsplaats (zie 5.2). Scholen moeten dit via een nieuwe programmatieaanvraag regelen. Dit betekent een effectieve daling van 53,38% tegenover 2022-2023 en verklaart ook het soms grote aantal aanvragen van een school.

Verschillen in aantal aanvragen

Er zijn grote verschillen in het aantal duale structuuronderdelen die scholen aanvragen. Sommige scholen vragen veel opleidingen tegelijk aan, maar het merendeel vraagt slechts een opleiding aan.

Aantal aanvragen per school/centrum	Aantal scholen/centra (n=37)	Totaal aantal aanvragen
1	14	14
2	6	12
3	2	6

³ Telling op 1/10/2023, cijfer nog niet geïnterpreteerd.

4	5	20
5	1	5
6	3	18
9	1	9
13	1	13
14	1	14
16	1	16
18	1	18
Totaal	36	145

Verdeling van het aantal aanvragen

Per aanbieder

Per graad

aanbieder	Aantal aanvragen	Aantal scholen/centra	graad	Aantal aanvragen
GO!	45	12	2de graad (arbeidsmarktfinaliteit)	9
Off. gesubs. ond.	19	6	3de graad (arbeidsmarktfinaliteit)	16
Vrij gesubs. ond.	38	13	3de lj in de 3de gr (bso)	116
Syntrum	43	5	Se-n-Se (tso)	4
Eindtotaal	145	36	Eindtotaal	145

Het valt op dat er voor de derde graad geen enkele aanvraag is voor een structuuronderdeel met dubbele finaliteit. Het aantal duale opleidingen binnen de dubbele finaliteit en Se-n-Se⁴ blijft beperkt.

De meerderheid van de programmaties (80%) wordt aangevraagd voor structuuronderdelen in de derde leerjaren van de derde graad bso, vaak als vervolgopleiding voor de derde graad dual die de school al aanbiedt.

Sinds vorig schooljaar daalt het aantal aanvragen voor de tweede graad: 54 in 2021-2022, 41 in 2022-2023 en nu slechts 9. Scholen die een tweede graad aanvragen, hebben vaak al de derde graad van de opleiding dual leren of vragen de duale structuuronderdelen van een opleiding ineens voor de tweede en de derde graad aan om studiecontinuïteit te garanderen.

Overzicht aangevraagde duale structuuronderdelen

Aangevraagde duale structuuronderdelen 2 ^{de} graad	Aantal aanvragen	Aangevraagde duale structuuronderdelen 3 ^{de} graad	Aantal aanvragen
Fietshersteller	2	Assistentie in wonen, zorg en welzijn	1
Hoeknaadlasser	1	Binnen- en buitenschrijnwerk	1
Machinaal houtbewerker	1	Binnen- en buitenschrijnwerk	2
Medewerker Groen- en tuinaanleg	1	Bouwplaat machinist	1
Medewerker Groen- en tuinbeheer	2	Datacommunicatie- en	2

⁴ Secundair-na-secundair (afgekort: Se-n-Se) is de verzamelnaam van enkele korte opleidingen binnen de 3de graad technisch en kunstsecundair onderwijs (tso en kso), waarin je verder kan specialiseren.

Medewerker hout	1	Dierenzorg	1
Medewerker kamerdienst	1	Fietsinstallaties	2
Schoonmaker	1	Groenaanleg en -beheer	2
		Haarverzorging	2
		Lassen-constructie	1
		Moderealisatie	1

Aangevraagde duale structuuronderdelen 3 ^e leerjaar in de 3 ^e graad	Aantal aanvragen	Aangevraagde duale structuuronderdelen 3 ^e leerjaar in de 3 ^e graad	Aantal aanvragen
Animator	2	Omsteller plaatbewerking en monteerder-afregelaar dual	1
Bekapper/Hoefsmid	1	Omsteller verspaning en monteerder-afregelaar	2
Brandertehnicus gas/stookolie	1	Onderhoudsmecanici zware bedrijfsvoertuigen	1
Buitenschrijnwerker hout	1	Operator CNC-gest.	3
Commercieel assistent	7	Operator digitaal drukken in de printmedia/papier- en kartonverwerking	1
Culinair slager	1	Pijpfitter-fabriceur	2
Daktimmerman	2	Plaatser houten vloerbedekking	1
Dakwerker	3	Polyvalent mecanici personenwagens en lichte bedrijfswagens	2
Elektrotechnicus	4	Productiemedewerker plant	2
Fijnschilder	1	Productieoperator textielproductielijn	1
Florist	1	Restauratievakman schilder-decoratiewerk	1
Geautomatiseerde diamantbewerking en kwaliteitsanalist (NIEUW)	1	Rotatiedrukker	1
Gespecialiseerd verkoper slagerij	1	Schrijnwerker houtbouw	2
Host	2	Slager-charcutier	1
Hotelreceptionist	2	Spuiter carrosserie	1
Installateur gebouwenautomatisering	2	Technicus installatietechnieken	5
Installateur nutsvoorzieningen	2	Technicus koelinstallaties	2
Interieurbouwer	6	Trappenmaker	1
Kapper-stylist	3	Tuinaanlegger-groenbeheerder	3
Kinderbegeleider	4	Verzorgende/zorgkundige	5
Klantcontactmedewerker (NIEUW)	2	Vloerder-tegelzetter	4

Kok	7	Assistent (inter)nationaal goederenvervoer Se-n-Se	1
Lasser-monteerder	9	Beveiligingstechnicus Se-n-Se	1
Logistiek assistent magazijn	6	Polyvalent mecaniciens zware	1
Mecaniciens tuin-, park- en bosmachines	1	Technieker industriële procesautomatisatie Se-n-Se	1
Meubelmaker	2		

Van de zes nieuw programmeerbare duale structuuronderdelen worden drie opleidingen aangevraagd.

4 Aanpak advisering

Om de grote hoeveelheid aanvragen te behandelen maakt de Vlor bij zijn beoordeling van de aanvragen, naast de criteria uit de regelgeving (4.1), ook gebruik van een clustering aan de hand van een aantal bijkomende criteria (4.2).

- Als de Vlor na bespreking van het dossier oordeelt dat een aanvraag in voldoende mate beantwoordt aan het geheel van de beoordelingscriteria (zie deel 4.1 en 4.2), dan krijgt die aanvraag een gunstig advies. *Gunstige adviezen worden niet verder gemotiveerd tenzij extra duiding gewenst is.* Die duiding staat dan in deel 5.
- Als de Vlor na bespreking van het dossier oordeelt dat een aanvraag in onvoldoende mate beantwoordt aan een of meer beoordelingscriteria (zie deel 4.1 en 4.2), dan krijgt die aanvraag een ongunstig advies. *Ongunstige adviezen worden steeds gemotiveerd.*
- In de tabel als bijlage zijn alle adviezen over de individuele dossiers terug te vinden.

4.1 De criteria uit de regelgeving⁵

De programmatieaanvragen moeten gemotiveerd worden aan de hand van volgende criteria:

- 1 de eventuele beperkingen of voorwaarden (zoals frequentie, geografische inplanting, ...) die vanuit macrodoelmatigheid aan het aanbod van het structuuronderdeel zijn gekoppeld;
- 2 de kwantitatieve en kwalitatieve behoeften voor het aanbod van secundair onderwijs in de onderwijszone in kwestie met het oog op vervolgonderwijs of toetreding tot de arbeidsmarkt;
- 3 de keuzevrijheid van ouders en leerlingen;
- 4 de studiecontinuïteit van leerlingen binnen de aanbieder duaal leren of binnen de scholengemeenschap;
- 5 de getroffen voorbereidingen op het vlak van materiële infrastructuur en leermiddelen die voldoende en gepast zijn met het oog op de te verwerven competenties van het geprogrammeerde structuuronderdeel;
- 6 de aantoonbare samenwerkingsmogelijkheden met lokale arbeidsmarktactoren en de bedrijfswereld;
- 7 de afspraken die met andere lokale onderwijsinrichters, binnen en buiten de scholengemeenschap in kwestie, zijn gemaakt over een rationeel en transparant studieaanbod;

⁵ [Omzendbrief SO 61 van 5 februari 1999. Programmatie in het voltijds gewoon secundair onderwijs en in het stelsel leren en werken op 1 september 2022, § 3.7.](#)

8 de afstemming binnen het overlegforum duaal leren waaronder de school of het centrum als aanbieder, ressorteert.

Hieronder geven we aan hoe we de criteria gehanteerd en geïnterpreteerd hebben en welke bezorgdheden daar rond leven.

Macrodoelmatigheid (criterium 1) en de kwantitatieve en kwalitatieve behoeften voor het aanbod van secundair onderwijs in de onderwijszone in kwestie met het oog op vervolgonderwijs of toetreding tot de arbeidsmarkt (criterium 2)

De Vlor gaat ervan uit dat het aantal inschrijvingen voor de nieuwe programmaties in een eerste fase beperkt zal zijn en dat er voor een aantal opleidingen waarschijnlijk geen inschrijvingen zullen zijn.

De Vlor vindt het belangrijk dat scholen bij de opstart van duaal leren de kans krijgen om zowel de expertise als het netwerk van leerwerkplekken stapsgewijs uit te bouwen.

Keuzevrijheid (criterium 3)

De Vlor respecteert het principe van de keuzevrijheid van ouders en leerlingen tussen vrij en officieel onderwijs.

Studiecontinuïteit (criterium 4)

Studiecontinuïteit is de overgang van een lager naar een hoger leerjaar. Bij studiecontinuïteit wordt gekeken of die gewaarborgd is tussen de tweede en de derde graad of binnen de derde graad per aanbieder. Het gaat hierbij om logische leerlijnen. De Vlor ziet dit breder dan enkel de aansluiting van duale opleidingen op duale opleidingen, maar beschouwt ook de aansluiting op een niet-duale opleiding als studiecontinuïteit.

Als de programmatieaanvragen structuuronderdelen uit een hoger leerjaar omvatten die aansluiten op een domein dat al aanwezig is op de school in een lager leerjaar, zowel duaal als niet-duaal, adviseert de Vlor die aanvragen gunstig.

Materiële infrastructuur, samenwerking met lokale arbeidsmarktactoren en bedrijfswereld (criterium 5 en 6)

De Vlor adviseert alle programmatieaanvragen gunstig voor duale structuuronderdelen die behoren tot een studiegebied dat de school al aanbiedt. De materiële infrastructuur, inhoudelijke expertise en netwerken van ondernemingen zijn immers aanwezig voor de programmatie van een duaal traject. Bij de aanvragen voor een studiegebied dat de school nog niet aanbiedt, is de motivering in het dossier doorslaggevend voor het advies.

De samenwerking met de lokale arbeidsmarktactoren en bedrijfswereld is uiteraard cruciaal om duale trajecten vorm te geven. Omdat het voor een nog niet ingericht structuuronderdeel vaak onmogelijk is om al een officiële samenwerkingsovereenkomst te sluiten, volstaat voor de Vlor een intentieverklaring. Wij verwachten geen opsomming van bestaande samenwerkingen en gecontacteerde ondernemingen. De scholen hebben meestal een eigen netwerk en mocht dat niet volstaan, dan kunnen ze een beroep doen op ondersteuning van de sectoren binnen het Vlaams Partnerschap Duaal Leren.

Afspraken met andere lokale onderwijsverstrekkers (criterium 7)

De Vlor richt zich voor de beoordeling van dit criterium op het akkoord van de scholengemeenschap dat bij het aanvraagdossier gevoegd moet zijn.

Afstemming binnen overlegforum (criterium 8)⁶

De opdracht van de overlegfora heeft betrekking op een brede context van onderwerpen over de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt maar met een expliciete focus op duale structuuronderdelen en aanloopstructuuronderdelen). Het organiseert structureel overleg rond en signaleert problemen bij:

1. de afstemming van het opleidingsaanbod op de mogelijkheden binnen de lokale arbeidsmarkt en tussen de verschillende aanbieders duaal leren;
2. het opzetten van al dan niet tijdelijke samenwerkingsverbanden tussen de verschillende betrokken partijen binnen duaal leren, met het oog op een versterking van de link tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt voor de leerling;
3. sensibilisering en mobilisering van de lokale arbeidsmarkt;
4. de bevordering van de vlotte overgang van leerlingen van onderwijs naar de arbeidsmarkt;
5. de analyse van de lokale arbeidsmarkt in functie van het huidige en toekomstige opleidingsaanbod, gebruik makende van de beschikbare gegevens.

Zoals aangegeven in 2.2 stelt de Vlor deze extra procedure in vraag.

4.2 Bijkomende criteria en clusters

De Vlor werkt bij de beoordeling met een aantal bijkomende criteria. Als de aanvraag aan een van die criteria voldoet, geven wij een gunstig advies. Op die manier komen we tot zes verschillende clusters:

- heraanvraag
- voorloper concordantie
- studiecontinuïteit
- vervolledigen leerlijn met OK2
- verbreding domein
- verplaatsen aanbod of aanbod op nieuwe of extra vestigingsplaats

Hieronder geven we bij elk criterium meer uitleg. *Sommige aanvragen vallen onder meerdere clusters*. Aanvragen die niet onder een cluster vallen, worden apart gemotiveerd in 5.3.

Cluster 1: Heraanvraag

Als een aanvraag al goedgekeurd werd door de Vlaamse Regering, maar niet ingericht werd omdat in het daaropvolgende schooljaar geen leerlingen werden ingeschreven, adviseert de Vlor opnieuw gunstig. Het gaat hier om 1 heraanvraag (5.1.1).

Als een aanvraag in een vorige ronde afgekeurd werd door de Vlaamse Regering, zal de Vlor onderzoeken in welke mate de heraanvraag tegemoetkomt aan de reden voor de afkeuring door nieuwe informatie of bijkomende acties. Het gaat om 2 heraanvragen (5.1.2).

⁶ [Art.357/35 van de codex secundair onderwijs](#)

Cluster 2: Voorloper concordantie

Het stelsel leren en werken zit in een proces waarbij het omgevormd wordt tot een systeem van duaal leren. Enkele scholen en centra willen voorlopen op de concordantiebeweging van 1 september 2025. Op dat moment kunnen ze de programmatie automatisch inrichten door concordantie. Ze doen toch een programmatieaanvraag om op zeker te spelen en zo ook het volgende schooljaar de nodige continuïteit in de opleiding te bewaren voor hun doelgroep, nadat de programmatie in een lagere graad al geconcordeerd werd.

Als scholen of centra een programmatie indienen om die transitie vroegtijdig te bewerkstelligen, wordt de programmatie gunstig geadviseerd.

Het gaat om 25 aanvragen.

Cluster 3: Studiecontinuïteit

De Vlor geeft een gunstig advies aan alle programmatieaanvragen die een leerlijn van een lager naar een hoger leerjaar vervolledigen. We verwijzen hiervoor naar criterium 4 uit de regelgeving (zie hoger).

Het gaat hier over 82 aanvragen.

Cluster 4: Vervolledigen leerlijn met OK2

De Vlor geeft ook een gunstig advies aan alle programmatieaanvragen die een leerlijn vervolledigen, met name bij aanvragen van scholen die een opleiding in een studiegebied willen aanbieden op het niveau OK2, waarvan ze al een of meerdere opleidingen aanbieden in een hoger leerjaar (OK3). Die aanvragen zorgen zo voor een duidelijke leerlijn naar de aansluitende opleiding(en) vanuit de lagere leerjaren.

Het gaat hier over 1 aanvraag.

Cluster 5: Verbreding domein

Sommige scholen willen het aanbod aan opleidingen binnen een bepaald studiedomein dat zij al aanbieden vergroten, om zo hun leerlingen meer keuzemogelijkheden te bieden. De meerderheid van de aanvragen binnen deze cluster gaan over de verbreding van een domein binnen de tweede en derde graad. In mindere mate zijn er aanvragen voor een verbreding van een domein voor specialisatiejaren: deze aanvragen vallen meestal onder cluster 3 (studiecontinuïteit).

De Vlor hanteert hier een brede interpretatie van 'domein': we beschouwen het hele STEM-domein als één domein.

Er zijn 26 aanvragen die binnen deze cluster vallen.

Cluster 6: Bestaand aanbod uitbreiden of verplaatsen naar een andere vestigingsplaats

Bij duaal leren is het aanbod gekoppeld aan een vestigingsplaats. Dit was bij het aanbod van dbso vroeger niet het geval. Verschillende scholen, vooral centra leren en werken en Syntra, willen een bestaand aanbod van één vestigingsplaats *ook inrichten op een tweede of derde vestigingsplaats*. In theorie is dit dus een nieuw domein voor vestigingsplaats 2 maar uiteraard hebben deze onderwijsverstrekkers al heel wat expertise opgebouwd op vestigingsplaats 1 en zetten ze deze ook in voor vestigingsplaats 2, vaak met dezelfde leerkrachten.

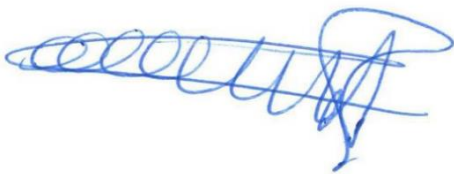
Daarnaast zijn er onderwijsverstrekkers die hun huidige duale aanbod willen *verplaatsen* naar een andere vestigingsplaats en daarom een nieuwe programmatieaanvraag moeten doen.

Gezien de nodige ervaring en expertise in deze gevallen steeds aanwezig is, geeft de Vlor die aanvragen altijd een gunstig advies als uit de omgevingsanalyse blijkt dat het nieuwe aanbod niet overlapt met een bestaande opleiding van een andere onderwijsverstrekker⁷ op die vestigingsplaats.

Voor deze cluster gaat het over 14 aanvragen.

De Vlor hanteert het geheel van de bovenstaande criteria bij de beoordeling van de aanvragen. Alle aanvragen die de Vlor volgens een of meer van bovenstaande criteria gunstig adviseert, worden niet verder gemotiveerd. De adviezen die extra duiding vragen, komen in deel 5 aan bod.

Hierna volgt het concrete advies per dossier. Dat wordt niet gepubliceerd op de website van de Vlor.

Marleen Colpin
secretaris Raad Secundair Onderwijs

Saskia Lieveyns
voorzitter Raad Secundair Onderwijs

⁷ Tenzij die andere aanbieder de keuzevrijheid van ouders en leerlingen moet garanderen.

Bronnen

[Omzendbrief SO 61 van 05 februari 1999. Programmatie in het voltijds gewoon secundair onderwijs en in het stelsel leren en werken op 1 september 2022, § 3 en 4. 11 juni 2021.](#)

[Codex secundair onderwijs. 17december 2010.](#)

